

Beszámoló a Debrecen Turisztikai Ügynökség Nonprofit Kft.

(korábbi nevén: EKF Debrecen 2023 Nonprofit Kft.)

2018. évi tevékenységéről – szakmai rész

1. Kiindulási helyzet

A nemzetközi EKF-zsűri 2018 februárjában a pályázó hét magyar város közül hármat javasolt továbbjutásra. Ennek értelmében Debrecen, Győr és Veszprém folytathatta a versenyt a döntőben. A végleges, max. 100 oldalas pályázat benyújtásának a határideje 2018. november 9. lett. Ezt követte a zsűri városlátogatása (2018. december 10.), majd a végleges kiválasztási ülés (prezentáció és kérdés-felelet rész, 2018. december 13.).

Mindebből látszik, hogy a debreceni pályázati csapatnak mindössze nyolc hónap alatt egy igen komplex feladatot kellett megoldania a lehető legmagasabb színvonalon. Mindamellet az EKF-pályázat nagyban különbözik más nemzetközi pályázatoktól: Itt azt is bizonyítani kell, hogy a projekt széles körben ismert a lakosság körében, mi több, a helyiek aktív bevonásával jött létre. Továbbá speciális, de széles európai kapcsolatrendszerrel kell tanúbizonyságot tenni (intézmények, NGO-k, kurátorok, művészek, nemzetközi platformok, szervezetek). Tehát nem egyszerűen egy pályázati űrlap kitöltéséről, hanem egy a város hosszú távú fejlesztésével teljes összhangban lévő, de mégis sok új elemet és élő partnerséget felvonultató átfogó művet – kulturális fejlesztési programot – kell benyújtani, amely előzőleg számos városi és európai fórumon is meg kell, hogy állja a helyét.

Ebből világosan következik, hogy a pályázat megírása (az 51 kérdésre adandó válaszok összeállítása), valamint a zsűrilátogatásra és a prezentációra való felkészülés speciális EKF-szaktudást, tapasztalatot és európai best practice-eket kíván.

2. Pályázati szakmai tevékenység

A fentiek értelmében a pályázati munkához úgy kellett tehát erőforrásokat rendelni, hogy mindezeket a feladatokat folyamatosan teljesíteni lehessen, mert csak így születhetett Debrecenhez méltó, a címre esélyes, európai színvonalú pályázati anyag:

- *A pályázat szakmai koordinációja, megírása és szerkesztése:* A szakmai koordinációra a város Méhes Márton személyében egy nemzetközi kulturális menedzsert és EKF-szakértőt kért fel, aki Süli Andrással, a Programiroda kreatív tanácsadójával közösen pályázatíró és -szerkesztő kabinetként is működött. Így már a koordináción keresztül megjelent a speciális szaktudás és az európai kapcsolatrendszer.

- *A Programtestület:* A pályázati koncepció kidolgozásához elengedhetetlen volt a debreceni kulturális közeg bevonása. A 11 tagú, javarészt debreceni intézmények képviselőiből és civilekből álló Programtestület tagjai a művészeti koncepció és egyes projektek kidolgozásában egyaránt részt vettek, rendszeresen üléseztek. A programtestület tagjai voltak: Láposi Terka, Koroknai Edit, Gemza Péter, Fazakas Gergely, Szirák Péter, Kovács Péter, Új Judit, Fekete József, Zsoldos Dávid, valamint a pályázati kabinet tagjai. A programtestület ülésein az EKF Debrecen 2023 Programiroda munkatársai is teljes jogkörrel részt vettek.

- *Nemzetközi szakértők:* A helyi szakemberrel nem helyettesíthető kulturális szakmai területekre, ill. a nemzetközi kapcsolatok jelentős erősítése érdekében dolgozó szakértők komoly hozzájárulást jelentettek többek közt a pályázat európai dimenziójának (Dorian Celcer, Rijeka), a közönségfejlesztési és részvételi (Christian Potiron, Pozsony/Prága és Farkas András, Kolozsvár), valamint a marketing és kommunikációs fejezeteknek (Farkas András) a kidolgozásához. A művészeti programok fejlesztéséhez is európai szintű impulzusok voltak szükségesek (Chris Baldwin, Clemens Bauder).

- *Helyi szakértők:* Ugyanígy szükség volt bizonyos speciális területek professzionális megírásához helyi partnerek bevonására (monitoring: Debreceni Egyetem, Szociológiai Intézet, kulturális kapacitás fejlesztési stratégia: Művelődéstudományi Intézet).

- *Nemzetközi kapcsolatépítés, partnerkeresés:* Ahhoz, hogy a pályázati anyagban az elvártakhoz igazodva több mint 120 nemzetközi szakmai partnert tudjunk feltüntetni, az online kapcsolatfelvételen túlnéhány esetben célirányos külföldi utazásokra, találkozókra volt szükség, amelyek eredményei mind konkrétan olvashatóak a pályázatban. Ezen kiküldetések listája:

- Kassa (Európa Kulturális Fővárosa 2013-ban, az EKF örökségének tanulmányozása, kreatívipari fejlesztések, lakóterületi közösségi terek példája)

- Leeuwarden (Európa Kulturális Fővárosa 2018-ban, aktuális EKF együttműködések, Kultúra és Környezet workshop, a kulturális fenntarthatóság témaköre)

- Leeds (EKF pályázó város 2023-ra, együttműködés a pályázatból kiszorult brit városokkal a „The Missing Twins” projekt keretében)

- London (együttműködés a London District of Culture 2019 vezető kurátorával)

- Linz (Európa Kulturális Fővárosa 2009-ben, művészeti együttműködés ClemensBauderrel és az OK Linz Center For ContemporaryArt-tal)

- Berlin (csatlakozás a Cities For Europe kezdeményezéshez)

- Kolozsvár (EKF pályázó város – Kolozsvár, CultureNext nemzetközi kulturális hálózat, amelyhez Debrecen 2023 a kezdetektől csatlakozott, azóta is partner számos európai várossal együtt)

- Újvidék (Európai Kulturális Fővárosa 2021, nemzetközi kulturális csereprogramok, a pályázati időszak alatt két megvalósult együttműködés is történt, nemzetközi workshop közösség fejlesztés témájában)

- Temesvár (Európa Kulturális Fővárosa 2021, Culture Action Europe konferencia)
- Temesvár-Újvidék-Rijeka (nemzetközi kulturális szakemberek képzése, egy fő részt vett mindhárom városban)
- Aveiro (EKF pályázó 2030 - CultureNext nemzetközi kulturális hálózat partnervárosa, nemzetközi együttműködés, jogyarkorlatok, európai dimenzió)
- Wrocław (Európa Kulturális Fővárosa 2016 - Soul for Europe megalakulása, csatlakozás, részvétel, európai dimenzió)
- Róma (Látogatás a Kulturális Minisztériumba, EKF 2019 Matera, tapasztalatcsere, Debreceni Ajtók kiállítás, Magyar Kulturális Akadémia)

de kapcsolódóan nemzetközi szakemberek Debrecenbe történő meghívására is szükség volt a jövőbeni együttműködések konkretizálása érdekében (pl. aUCLG/United Cities, Local Governments szervezet képviselője Barcelonából).

Szakmai fórumok: A pályázat egyes tematikus területeinek a kidolgozásához a helyi szakemberek és civil szervezetek bevonása vált szükségessé szakmai fórumok formájában (témakörök: kultúra és a természeti környezet kapcsolata, Közösségek – Debreceni civil kulturális szervezetekkel, kreatív ipar fejlesztése). Más témákhoz pedig nemzetközi tapasztalatok begyűjtése és a pályázathoz felhasználható stratégiák kidolgozása volt a cél – ez nemzetközi workshopok formájában zajlott (urbanisztika, közösségfejlesztés). E fórumokra 2018 júniusa és szeptembere között került sor, hazai és nemzetközi szakértők, előadók bevonásával.

A pályázati szöveggel kapcsolatos feladatok: a végleges, de nyers pályázati szöveget a kabinet angol nyelven készítette el, de a megfelelő minőségű végeredményhez szükséges volt a szöveg angol szaknyelvi lektorálására, valamint magyarra fordítására, továbbá a magyar változat lektorálására is.

A pályázati könyv: A pályázat minden városban kreatív grafikai szerkesztéssel, képanyaggal és infógrafikákkal jelenik meg. Ennek megfelelően Debrecenben is a koncepcióhoz illeszkedő egyedi fotó- és grafikai anyag, valamint könyv-design elkészítésére került sor. A képzőművészeti tartalmat három fiatal, Debrecenből származó kortárs képzőművész készítette el, a könyv designja, tördelése pedig a 2017-ben pályázati úton kiválasztott, a pályázat kommunikációs arculatát is tervező budapesti grafikai stúdió munkája volt. A pályázati könyvet 20 nyomtatott példányban és digitálisan kellett a november 9-én esedékes határidőre benyújtani az Emberi Erőforrások Minisztériumának.

3. A nemzetközi zsűri városlátogatása és a zsűri előtti prezentáció

Városlátogatás: A zsűri néhány tagja egy teljes napot tölt a döntőbe jutott városok mindegyikében. A látogatás célja a pályázathoz kapcsolódó helyszínek és tervezett fejlesztések megismerése, a pályázó és kivitelező csapat megismerése. Így tehát néhány óra leforgása alatt kell egyszerre a legjobbat és a leghitelesebbet mutatni,

amihez jól előkészített, pontos és magas színvonalú program szükséges (helyszínek bejárása a helyi partnerekkel közös szervezésben, egész napi logisztika, catering több alkalommal). A látogatást számos szervezési nap és próba előzte meg, illetve biztosítani kellett a szükséges vizuális eszközöket, kellékeket is.

- *A prezentáció:* A prezentációra és a teljes zsűrivel való találkozásra Budapesten, a Művészetek Palotájában került sor. A 10 tagú debreceni delegációt a polgármester vezette. A prezentációhoz digitális grafikai anyag előkészítésére, utaztatásra-szállításra, valamint a delegáció elszállásolására volt szükség.

4. A programiroda társadalmasítási és kommunikációs munkája

Az Európa Kulturális Fővárosa Debrecen 2023 pályázat jelentős feladata és az elbírálás egyik fontos kritériuma a program társadalmasítása, melynek kapcsán az EKF Debrecen 2023 Programiroda 2017 februárjától 2018 novemberéig aktív társadalmasító tevékenységet folytatott. Cél volt, hogy a pályázaton való indulás legitim lehessen a debreceni lakosok előtt. A lakossággal folytatott nyitott párbeszéd több szinten széleskörű célcsoport, társadalmi és szakmai szervezet és közösség bevonásával zajlott online és offline platformot is használva. Felmérés készült a Real PR cég jóvoltából, amely szerint 80%-a a debrecenieknek ismeri, a válaszadók 85%-a támogatta a pályázaton való indulást.

Az EKF Debrecen 2023 Közhasznú Nonprofit Kft. (Programiroda) az Európa Kulturális Fővárosa cím első fordulójának eredményhirdetését (2018. február) követően, a nemzetközi zsűri által a pályázó és tovább jutott városok számára javasolt értékelés kielemezése után újra szervezte az Kft. munkáját. A munkaszervezet átalakítását az új feladatok, feladatkörök és kompetenciák tették szükségessé.

A program társadalmasítása a második fordulóban is folyamatos volt más stratégia és eszközrendszer mentén. A lakóterületi fórumokat felváltották olyan tevékenységek, amely során még aktívabban bevonódhattak a pályázat iránt érdeklődők. Debrecenben a D2023 térinstalláció, a workshopok, a Debreceni Egyetem hallgatóinak bevonása és online és közösségi média felületek kreatív használata révén széles társadalmi réteghez sikerült eljutni. A fiatal korosztály megszólítása célzott módon történt. Erre külön közösségi média kampány is indult, amely során 1400 válaszadót tudtunk direkt módon megszólítani. Újszerű elemként, a bevonódást erősítve, a kultúrát próbáltuk közel vinni az utca emberéhez, nagysikerű flashmobokat készítettünk, amelyek közül a Kodály Filmarmóniával és a Hajdú Néptánc Együttessel közösen a Nagypiacon készített kisfilm több, mint 2 milliós letöltést ért el a közösségi médiában.

Méréseink szerint a 2018 február-november időszak online-közösségi (weboldal, FB, instagram, twitter) felületen egymillió körüli az elérés. A városi aktivitás, városrész

megmozdulás, szakmai workshopok, szakmai és civil közösségek révén pedig negyedmillió főhöz jutott el a Debrecen 2023 Európa Kulturális Főváros projekt gondolatisága, tartalma. Online cikkek a Debrecen2023-ról: 70 db, ebből 10 db országos.

További elérési adatok:

helyi TV: 50.000 ember, helyi rádió (heti élő műsor van): ~ 114.000 ember, országos TV-ben való szereplések: ~ 225.000 ember

A Kft. ez időszak alatt 22 önálló rendezvényt szervezett illetve vett részt debreceni rendezvényen saját aktivitással. Kilenc európai városban folytatott, széleskörű együttműködést eredményező megbeszélést, vett részt különböző ECoC rendszerében szervezett szakmai tanácskozáson.

Nyolc helyi és nemzetközi workshopot szervezett; a közönségszervezés, urbanisztika, kreatív ipar témában.

A Debrecen 2023 arculata egy hazai és egy nemzetközi elismerést is kapott. A Highlights of Hungary és a Counter Print könyvkiadó jóvoltából. Molinó, a lakóterületi fórumokra toborzó szórólap, plakát és roll-upok segítették költséghatékonyan a Programiroda társadalmassító tevékenységét. A vállalati szektor is bekapcsolódott a program népszerűsítésébe; a Shaffler cég a Nagyerdei Stadionban helyezett ki táblát támogatását jelezve.

A helyi kulturális intézményekkel, szakmai és civil szervezetekkel, a gazdasági élet szereplőivel a kapcsolattartás és a szakmai konzultáció folyamatos volt. Kapacitás bővítés céljából pld. nemzetközi workshopon vehettek részt a DMK hálózatán belül dolgozók. A nemzetközi partnerek feltérképezése a pályázat projektjeibe történő bevonása is több rétegben, a szereplők bevonásával történt, így a pályázat projektjei valóban működő európai kapcsolatok mentén fogalmazódtak meg. A pályázati munka tovább erősítette a Debrecen 2023 projekt legitimációját a lakosság és a szakmai körökben is.

5. A pályázat értékelése

A 12 tagú nemzetközi zsűri írásbeli értékelése 2019 február 15-én látott napvilágot. Összességében elmondható, hogy bár az eredmény, melynek értelmében Veszprém városát javasolták az Európa Kulturális Fővárosa cím viselésére, mindenki számára ismert, a debreceni pályázat szakmai színvonala és minősége kimagaslóan pozitív értékelést kapott. Külön kiemelte az értékelés, hogy milyen látványos előrelépést mutatott Debrecen második forduló pályázata az első fordulóban benyújtott anyaghoz képest, amelyről mindnyájan tudjuk, hogy a tervezettnél nehezebb körülmények között készült el.

Végezetül fontos megjegyezni, hogy már a pályázati szándék megfogalmazásakor világos volt a városok vezetői előtt, hogy a pályázás költségeit a mindenkor pályázó városoknak maguknak kell viselniük. Debrecen MJV EKF-pályázásra fordított költségvetése nemzetközi összehasonlításban átlagosnak nevezhető. Némi

összehasonlításként: A mindössze 80 ezres ausztriai St. Pölten a teljes pályázási folyamatra mintegy 640 millió forintot fordít.

De ennél sokkal lényegesebb, hogy a pályázati folyamat számos elemének közvetlen szakmai hozadéka volt és van az EKF-pályázattól függetlenül is (új nemzetközi kapcsolatok a városnak és az intézményeknek, szakmai tudás-transzfer a workshopokon, találkozókön keresztül, projekt és programötletek, koncepciók átadása, nemzetközi trendek, szakemberek és művészek megismerése stb.).

Debrecen, 2019. május 06.

DEBRECEN TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG
Közhasznú Nonprofit Kft.
4025 Debrecen, Simonfy u. 2/A. II/13.
Adószám: 25717590-2-09

Üzleti jelentés a 2018. évi éves beszámolóhoz

A Debrecen Turisztikai Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. életében kiemelt fontosságú volt a 2018-as év. 2018. évben kellett a társaságnak összeállítania azt a pályázati dokumentációt, ami az Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím elnyeréséhez benyújtásra került. 2018. volt a döntés éve. Ekkor derült ki, hogy bár nagyon sok dicséretet kapott a zsűritől a debreceni pályázat, mégsem Debrecen városa nyerte el az „Európa Kulturális Fővárosa 2023” címet. Ennek következtében az alapítók 2018. év végén úgy döntöttek, hogy a társaság nem szűnik meg, a pályázati örökséget részben tovább gondozva, a turizmussal, mint társterülettel kiegészülve folytatja tovább a tevékenységét 2019. január 01-től. A megváltozott ellátandó közfeladat miatt 2019. 01. 01-től változott a társaság neve, szervezeti struktúrája, ügyvezetése.

Székhely: 4025 Debrecen, Simonffy u. 2/A. 2/13.

Telephely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 8325 hrsz.

A Debrecen Turisztikai Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.-nél a beszámoló fordulónapja után nem következtek be olyan jelentős események, amik befolyásolták volna a 2018. évi beszámolót.

A társaságnak nem okozott jelentős költséget a környezetvédelmi előírásoknak való megfelelés.

Kelt: Debrecen, 2019. május 04.

Gódegy Gábor
ügyvezető

DEBRECEN TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG
Közhasznú Nonprofit Kft.
4025 Debrecen, Simonffy u. 2/A. II/13.
Adószám: 25717590-2-09

